

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๐๖๘/๒๕๕๖
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๑๑/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง

นายปาฏิหารย์ หรือแทน กาวิจิตร ที่ ๑
นางทิพย์ กาวิจิตร ที่ ๒
นางสาวพัทธนันท์ กาวิจิตร ที่ ๓
นางสาวฉาณา กาวิจิตร ที่ ๔

ผู้ฟ้องคดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑
ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียงทอง ที่ ๒
องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงทอง ที่ ๓
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ที่ ๔
อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๕

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองเชียงใหม่ คดีหมายเลขดำ
ที่ ๔๖/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๑๖๒/๒๕๕๖

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ครอบครองที่ดิน
ได้มาโดยการซื้อเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ปรากฏตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)
เลขที่ ๓๘๕๖ และเลขที่ ๓๘๕๗ ตั้งอยู่ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ จำนวนเนื้อ

/ที่ดิน...

ที่ดิน ๑ งาน ๘๔ ตารางวา และ ๑ งาน ๘๓ ตารางวา ตามลำดับ โดยผู้ขายแจ้งว่าในอนาคตให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อุทิศที่ดินด้านทิศเหนือให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ร่วมกับเจ้าของที่ดินข้างเคียงฝ่ายละ ๓ คอก และที่ดินด้านทิศตะวันตกให้อุทิศเป็นทางส่วนตัว ๖ คอก ซึ่งหมายความว่าที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซื้อในขณะนั้นได้ใช้ประโยชน์โดยการทำนาทั้งทางทิศเหนือและทิศตะวันตกและยังไม่มีทางสาธารณประโยชน์ ต่อมาสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่มีน้ำในการทำนา สภาพของที่นาจึงกลายเป็นสวนและมีทางสาธารณประโยชน์เกิดขึ้นกว้าง ๖ คอก ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกของที่ดินผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต่อมาวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตกลงด้วยวาจากับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป จะทำการเทคอนกรีตในทางสาธารณประโยชน์ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้อุทิศให้ไว้ทางด้านทิศเหนือตลอดความยาวสุดเขตที่ดินด้วยความกว้าง ๖ คอก ภายหลังจากดำเนินการเทคอนกรีตแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ปรากฏว่าขนาดของทางสาธารณประโยชน์ความกว้าง ๑๐ คอก ซึ่งเป็นการรुकกล้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๔ คอก ตลอดความยาวสุดเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ประมาณ ๒๑ วาเศษ หรือ ๔๒ เมตร ๓๕ เซนติเมตร กรณีจึงเป็นการทำผิดข้อตกลง และเป็นการขยายถนนเฉพาะด้านของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นการเลือกปฏิบัติ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอที่ดินที่ถูกรุกกล้าคืบและจากการตรวจสอบของส่วนราชการพบว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำผิดจริง แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็ยังไม่ได้รับที่ดินคืนหรือได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน และถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้บุกรุกทางสาธารณประโยชน์ทั้งทิศเหนือและทิศตะวันตก ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้อุทิศที่ดินดังกล่าวให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทราบที่มาของทางสาธารณประโยชน์และทำการก่อสร้างโดยไม่มีการเวนคืน ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องรับผิดชอบจากการกระทำดังกล่าว และจากการรุกกล้าที่ดินเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจล้อมรั้วแนวเขตของบ้าน ทำให้ทรัพย์สินเป็นไม้ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซื้อไว้เตรียมปลูกบ้านสูญหาย และถูกเกลียดชังจากประชาชนในหมู่บ้านที่เชื่อว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ บุกรุกทางสาธารณประโยชน์ ส่งผลต่อการประกอบอาชีพร้านซ่อมรถ ทำให้สูญเสียรายได้ และจากการนำคดีมาฟ้องผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการไต่ถอนจำนอง น.ส. ๓ ก. เพื่อนำต้นฉบับมาเป็นพยานหลักฐานในคดี และยังมีค่าเสียหายจากต้นไม้ถูกตัดไป ๑ ต้น และค่าเสียหายอื่นที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้จ่ายไปเนื่องจากถูกทำละเมิดดังกล่าว เช่น ค่าเหมาจ่ายค่ารังวัด ค่าทำแผนที่พิพาท ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปรษณีย์ ฯลฯ รวมค่าเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๙๐,๗๐๐ บาท

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหมดชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงินจำนวน ๔๙๐,๗๐๐ บาท

/๒. ขอให้ชุด...

๒. ขอให้ขุดหรือรื้อถนนออกไปจากบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และปรับที่ดินให้คืนสู่สภาพเดิม

๓. ขอให้ศาลพิพากษาตัดสินคดีภายใน ๑ ปี

๔. ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าชดใช้ค่าธรรมเนียมศาลแทนผู้ฟ้องคดีทั้งสี่

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ ไม่รับคำฟ้องในส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ รวมถึงคำขอท้ายคำฟ้องตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับหนังสือ ที่ มท ๐๘๕๕.๑๒/ว ๑๐๔๕ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๙ จากอำเภอสูงเม่น แจ้งการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป สำหรับพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีเร่งด่วน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาจากความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน และงบประมาณที่ได้รับจึงให้ก่อสร้างซ่อมแซมถนนสาธารณประโยชน์ในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ซึ่งถนนดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับโอนมาโดยไม่ปรากฏเอกสารรับโอนจากหน่วยงานเดิม และเป็นถนนที่มีประชาชนใช้สัญจรจำนวนมาก แต่ถนนมีสภาพผุกร่อน มีฝุ่นละออง ช่วงฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง ประชาชนผู้ใช้ถนนไม่ได้รับความสะดวก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร่ศิริวัชชัยการก่อสร้าง เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๓ จากบ้านผู้ใหญ่ฮู๊ด ขึ้นบาน ถึงหน้าวัดทองเกศ ขนาดความกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ไม่มีไหล่ทาง หรือมีพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ตารางเมตร ตามแบบที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด เป็นเงิน ๒๓๐,๐๐๐ บาท โดยมีระยะเวลาก่อสร้าง ๖๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๐ โดยการก่อสร้างถนนแล้วเสร็จในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า การก่อสร้างถนนดังกล่าวขยายถนนไปทางฝั่งของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพียงฝ่ายเดียว ทำให้ถนนรुक้าเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงดำเนินการตรวจสอบโดยมีหนังสือที่ พร ๗๒๓๐๑/๑๑๗๑ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงนายอำเภอสูงเม่น เพื่อให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาสูงเม่น ไปทำการรังวัดตรวจสอบทางสาธารณประโยชน์ซึ่งติดกับที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๘๕๖ และเลขที่ ๓๘๕๗ ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าการก่อสร้างได้รูก้าเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ ต่อมาสำนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาสูงเม่น ได้ดำเนินการรังวัดตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๒ โดยมีนายประพันธ์ จันทราพันธ์ หัวหน้าส่วนโยธา ผู้แทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ร่วมชี้แนวเขตในการตรวจสอบครั้งนี้ แต่ในวันรังวัดตรวจสอบดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขอยุติการรังวัดตรวจสอบ

/เนื่องจาก...

เนื่องจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองเชียงใหม่ต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาสูงเม่น เป็นผู้ถูกฟ้องคดี ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๘/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ ๑๕๐/๒๕๕๖ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างต่อ คณะกรรมการตรวจสอบว่าจะไปยื่นขอถอนเรื่องร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มีการบันทึก ถ้อยคำไว้ แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ยินยอมลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำดังกล่าว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาทางสาธารณประโยชน์ จึงดำเนินการทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งประชาชน ในหมู่บ้านร่วมกันให้ความเห็นในการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวถึงร้อยเปอร์เซ็นต์ ของประชาชนผู้ร่วมทำประชาพิจารณ์ โดยการทำประชาพิจารณ์ในครั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ อยู่ร่วมเพื่อจะทำการคัดค้านแต่อย่างใด ทางสาธารณประโยชน์สายนี้เป็นทางสาธารณะ ที่ประชาชนใช้สัญจรร่วมกันมากกว่า ๑๐ ปี ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นประชาชนในหมู่บ้านก็ทราบ ถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นบุคคลหนึ่งที่ใช้ถนนสายนี้ และการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ได้ก่อสร้างโดยใช้ความกว้าง และความยาวเท่ากับการ ก่อสร้างในครั้งเดิม คือ กว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร มิได้มีการขยายการก่อสร้างถนน ให้มีความกว้าง ๕ เมตร ตามที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้าง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการ ตรวจสอบโดยแจ้งให้นายอำเภอสูงเม่นส่งเจ้าหน้าที่ที่ดิน รวมทั้งผู้แทนท้องที่ ผู้แทนนายอำเภอ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ร่วมกันรังวัดตรวจสอบว่า การก่อสร้างดังกล่าวรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จริงหรือไม่ แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กลับยกเลิกการตรวจสอบรังวัดดังกล่าว และ ไม่ให้ความร่วมมือในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อตรวจสอบตามข้อร้องเรียนที่ตนกล่าวอ้าง โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งกับเจ้าหน้าที่ว่าจะทำการยกเลิกการร้องเรียนดังกล่าวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ก็ได้ไม่ดำเนินการแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามหลักฐานที่ปรากฏ โดยได้ชุดตรวจสอบคูแวนขอบถนนคอนกรีตเสริมเหล็กที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ ในบริเวณที่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ พบว่าแนวขอบถนนเท่ากับถนนเดิม และมีแนวถนน เป็นเส้นตรงตลอดความยาว ๑๕๐ เมตร มิได้มีส่วนใดรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๔๙๐,๗๐๐ บาท ต่อผู้ฟ้องคดี ที่ ๑ เพราะไม่ปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขาดหายไป อีกทั้งค่าเสียหายดังกล่าวผู้ฟ้องคดีที่ ๑ คาดเดาเอาเอง ขัดแย้งกับราคาประเมินของกรมที่ดิน เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการ จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่คิดเพียงตารางวาละ ๕๐๐ บาท หรือไร่ละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดย น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๘๕๖ มีเนื้อที่ ๑ งาน ๘๔ ตารางวา มีราคาประเมินทั้งแปลง เป็นเงิน ๙๒,๐๐๐ บาท และน.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๘๕๗ เนื้อที่ ๑ งาน ๘๓ ตารางวา

/มีราคาประเมิน...

มีราคาประเมินทั้งแปลงเป็นเงิน ๙๑,๕๐๐ บาท ค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เรียกร้อง จึงเป็นค่าเสียหายที่ไม่อาจเรียกได้ตามกฎหมาย

การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่าในระหว่างการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตัดต้นไม้ และแผ้วถางต้นไม้ข้างทางในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย ทั้งการก่อสร้างดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจล้อมรั้วบริเวณแนวเขตของที่ดิน เป็นเหตุให้ไม้ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เก็บไว้ในที่ดินสูญหายนั้น เมื่อเดิมทางสาธารณะสายดังกล่าวเป็นถนนคอนกรีตและเป็นทางสัญจรที่ประชาชนใช้ร่วมกัน สภาพเป็นทางสาธารณประโยชน์ มีใช้พื้นที่กร้าง ประกอบกับการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว มิได้มีการขยายแนวถนน เป็นการก่อสร้างตามแนวถนนเดิม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตัดต้นไม้ หรือแผ้วถางต้นไม้ตามที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้าง เนื่องจากที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทิศเหนือติดกับทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาทมิได้มีการล้อมรั้ว ทิศใต้ติดกับที่ดินของนางพัชรินทร์ ใจเฉลียง ซึ่งนางพัชรินทร์เป็นผู้ล้อมรั้วคอนกรีตในด้านนี้ ทิศตะวันออกติดกับที่ดินนางนิษวรรณ์ ธงยี่สิบ ซึ่งนางนิษวรรณ์เป็นผู้ล้อมรั้วคอนกรีตในด้านนี้ ส่วนทางทิศตะวันตกติดกับทางสาธารณประโยชน์ สภาพถนนยังเป็นถนนลูกรังไม่ได้มีการล้อมรั้วแต่อย่างใด ดังนั้น หากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะทำการล้อมรั้วก็สามารถที่จะล้อมรั้วในบริเวณดังกล่าวได้ ตั้งแต่ก่อนซ่อมแซมทางสาธารณประโยชน์ เพราะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่าได้เก็บรักษาไม้ไว้ในบริเวณที่ดินนี้มาโดยตลอด อีกทั้งที่ดินด้านทิศตะวันตกที่ติดกับทางสาธารณะอีกสายหนึ่งก็ไม่ได้มีการล้อมรั้ว หรือแม้กระทั่งการล้อมรั้วทางทิศใต้และทิศตะวันออก ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้เป็นผู้ล้อมรั้ว แต่บุคคลอื่นเป็นผู้ล้อมรั้วเพื่อป้องกันที่ดินของบุคคลดังกล่าวเอง จึงเห็นได้ว่าไม้ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างนั้นเป็นไม้ที่ไม่มีมูลค่าหรือความสำคัญมากพอที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะดูแลเป็นพิเศษ และที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้าง สภาพมีต้นไม้ต้นหญ้าขึ้นรก ไม่มีต้นไม้ทางเศรษฐกิจ จึงไม่น่าจะเหมาะแก่การเก็บรักษาไม้ที่มีมูลค่าตามคำกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ การก่อสร้างทางสาธารณะดังกล่าว จึงไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้ไม้ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สูญหาย คำกล่าวอ้างดังกล่าวไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอให้รับฟังได้ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายอย่างไร หรือหากได้รับความเสียหาย ความเสียหายที่ได้รับนั้นมีจำนวนเท่าใด พยานหลักฐานที่กล่าวอ้างเป็นพยานหลักฐานที่เลือนลอย ปราศจากมูลเหตุ จะอ้างได้ตามกฎหมาย

การก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์สายนี้มิได้รุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าการก่อสร้างรุกล้ำเข้าไปในที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ได้ดำเนินการตรวจสอบตามคำร้องเรียน แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กลับขอยกเลิกกระบวนการตรวจสอบของ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยอ้างเหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองเชียงใหม่ ซึ่งต่อมาศาลมีคำพิพากษาว่า การรังวัดเพื่อออกโฉนดในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้นชอบแล้ว และปัจจุบันคดีถึงที่สุดเพราะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีได้อุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงทำให้การรังวัดตรวจสอบการก่อสร้างถนนดังกล่าวไม่ยุติ ทำให้ไม่ทราบว่ามีกรรูกกล้าเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จริงหรือไม่ เพียงใด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ไม่ได้ละเลยการตรวจสอบยังคงดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป ซึ่งผลการตรวจสอบปรากฏว่าการก่อสร้างดังกล่าวเป็นการก่อสร้างตามแนวถนนเดิม มิได้รกรกล้าเข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่าเมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องการตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องให้ความร่วมมือที่จะตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กลับเป็นผู้ยุติกระบวนการตรวจสอบดังกล่าวเสียเอง ทั้งที่เป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะร่วมกันแสวงหาข้อเท็จจริง และตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อที่จะยุติปัญหา หรือหากการตรวจสอบพบว่าการก่อสร้างรกรกล้าเข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็มีหน้าที่ที่จะแก้ไขเยียวยาให้กับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กลับไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ดำเนินการก่อสร้างมาตั้งแต่ก่อนปี ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นการดำเนินการของจังหวัดแพร่ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการก่อสร้างตามแนวถนนเดิมก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กลับนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเชียงใหม่ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จึงเป็นการนำคดีมาฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ๑ ปี ตามมาตรา ๕๑ ประกอบมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ทำการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมต้องรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนับแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ เป็นอย่างช้า การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นำคดีมาฟ้องต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แม้เป็นเวลาเกินกว่าหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีก็ตาม แต่เนื่องจากถนน ค.ส.ล. ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่ารกรกล้าเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงมีอยู่ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตลอดมาจนถึงวันฟ้องคดี จึงถือได้ว่าเหตุแห่งการฟ้องคดียังมีอยู่ตราบเท่าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยังไม่ได้รื้อถนนพิพาท การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาแห่งการฟ้องคดี

/คดีนี้...

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. หมู่ที่ ๓ จากบ้านผู้ใหญ่อุ๊ด ขึ้นบาน ถึงหน้าวัดทองเกศ ขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ไม่มีไหล่ทาง หรือมีพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ตารางเมตร ปรากฏตาม สัญญาเลขที่ ๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นการก่อสร้างทับถนน ค.ส.ล. เดิม ที่บางส่วนมีสภาพผุกร่อนและน้ำท่วมขัง อันเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการ บำรุงรักษาถนนเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจร เมื่อพิจารณาพยานหลักฐาน ภาพถ่ายการขุดตรวจสอบแนวขอบถนน ค.ส.ล. ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทำการก่อสร้างใหม่ ในบริเวณที่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ด้านทิศเหนือมีความหนาของชั้นคอนกรีตวัดได้ ประมาณ ๓๐ เซนติเมตร ซึ่งเป็นความหนาของชั้นถนนที่ก่อสร้างใหม่และชั้นถนนที่มีอยู่เดิม แล้วเห็นว่าขนาดของถนนที่ก่อสร้างใหม่กับถนนเส้นเดิมมีความกว้างเท่ากัน คือกว้าง ๔ เมตร โดยไม่ปรากฏว่ามีแนวขอบถนนที่ก่อสร้างใหม่ยื่นเกินออกไปจากแนวขอบถนนเดิม แต่อย่างใด นอกจากนั้นการก่อสร้างถนนที่พิพาทเป็นการก่อสร้างตามสัญญาจ้างเลขที่ ๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ มีข้อตกลงระบุไว้ชัดเจนว่าเป็นการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ขนาดความกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร ไม่มีไหล่ทาง ดังนั้น จึงเป็นไปได้ที่ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะทำการก่อสร้างถนนซึ่งมีความกว้างมากกว่าที่ระบุไว้ในสัญญา ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่อ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อสร้างถนนโดยขยายถนนให้มีความกว้าง ๑๐ ศอก หรือ ๕ เมตร จึงไม่อาจรับฟังได้ กรณีจึงฟังไม่ได้ว่าการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า การก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ได้ตัดต้นไม้ในที่ดิน ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจล้อมรั้วบริเวณแนวเขตของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทำให้ไม้ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เก็บไว้สูญหายนั้น เห็นว่า เมื่อการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้มีการขยายถนนจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตัดต้นไม้ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็สามารถก่อสร้างรั้วในเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้อยู่แล้ว การก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ดังกล่าวจึงไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้ไม้ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สูญหายแต่อย่างใด เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อสร้างถนน ค.ส.ล. โดยมีได้รุกรล้ำเข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพิพาทยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า ทางสาธารณประโยชน์เดิมมีความกว้างไม่เกิน ๖ ศอก ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ร่วมกับเจ้าของข้างเคียงอุทิศให้ฝ่ายละ ๓ ศอก และเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตกลงด้วยวาจากับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ว่าจะทำการเทคอนกรีต ในทางสาธารณประโยชน์ไม่เกินความกว้าง ๖ ศอก ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้คัดค้านการเท

/ถนนคอนกรีต...

ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กดังกล่าว โดยได้แจ้งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า เรื่องการถนนคอนกรีตครั้งเดิมยังเป็นคดีฟ้องร้องกันอยู่ในศาล คดียังไม่ถึงที่สุดขอให้ชะลอการถนนคอนกรีตเสริมเหล็กครั้งใหม่นี้ออกไปก่อน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ยังถนนคอนกรีตเสริมเหล็กครั้งใหม่ทับครั้งเดิมที่เป็นการรุกล้ำอยู่แล้ว ซึ่งมูลเหตุแห่งคดีที่นำมาฟ้องครั้งนี้มีประเด็นหลักและสาระสำคัญอยู่ที่ความกว้างของทางสาธารณประโยชน์ซึ่งมี ๖ ศอก อันควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลปกครองสูงสุด โดยพิจารณาหลักฐานตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๘๕๖ และเลขที่ ๓๘๕๗ ซึ่งออกเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๙ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้เข้าครอบครองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และจดทะเบียนนิติกรรมโดยมีค่าตอบแทน เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๓๐ และวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๐ เป็นระยะเวลา ๒๖ ปี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตน จากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิยึดถือได้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้น โดยมีขอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่ศาลปกครองชั้นต้นยกฟ้องผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยยกมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาปรับเข้ากับการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม ซึ่งตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจสร้างถนนได้ไม่เกิน ๖ ศอก โดยจะต้องถนนคอนกรีตให้ชิดติดขอบรั้ว ตามหลักเกณฑ์ของผังตรงข้ามมาได้ไม่เกิน ๖ ศอก หากเกิน ๖ ศอก ย่อมเป็นการละเมิดและจำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งการสร้างถนนครั้งใหม่ทับครั้งเดิม ได้ขยายเป็น ๘ ศอก ถึง ๑๐ ศอก เป็นการสร้างถนนรุกล้ำชัดเจน และเป็นการขยายถนนเข้ามาทางฝั่งที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่เพียงฝ่ายเดียวอันเป็นการเลือกปฏิบัติขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถสร้างรั้วในเขตที่ดินของตนได้ เพราะจะทำให้รั้วอยู่กลางถนน เป็นเหตุให้ไม้ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เก็บรักษาไว้ปลูกบ้านสูญหาย นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ขนขยะของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตัดต้นไม้ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑ ต้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้ขยายหรือสร้างถนนรุกล้ำเข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจรับฟังได้ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้ศาลยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้ด้วย เพราะผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเดือดร้อน

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งกลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นให้เป็นไปตามคำขอท้ายฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่าเดิมถนนสาธารณประโยชน์สายพิพาทมีความกว้างไม่เกิน ๖ ศอก อุทิศโดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ร่วมกับเจ้าของที่ดินข้างเคียงฝ่ายละ ๓ ศอก ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ทำการขยายถนนรุกล้ำเข้ามา

ในที่ดิน...

ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยสร้างขยายรูก้ำเข้าไปทางฝั่งของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพียงฝั่งเดียว ไม่ขยายถนนออกไปทางเขตที่ดินที่อยู่ฝั่งตรงข้าม ทำให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย ไม่อาจล้อมรั้วบริเวณแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ เพราะจะทำให้รั้วที่ล้อมตอกอยู่กลาง ถนนคอนกรีตพิพาท เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ล้อมรั้วแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ จึงทำให้ ไม้ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เก็บไว้ปลูกสร้างบ้านสูญหาย นั้น เป็นเพียงข้อกล่าวอ้างที่เลื่อนลอยไม่ตรง ต่อความจริงและเป็นข้อกล่าวอ้างที่ไม่มีพยานหลักฐานใดมาสนับสนุน เพราะหากพิจารณา จากหนังสือรับรองการทำประโยชน์ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๘๕๖ และเลขที่ ๓๘๕๗ อันเป็น เอกสารมหาชน ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยกขึ้นกล่าวอ้างเป็นพยานหลักฐานในคำอุทธรณ์จะเห็นได้ว่า ทั้งด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกของที่ดินดังกล่าวนั้น ปรากฏว่ามีทางสาธารณประโยชน์ ตั้งอยู่ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะเข้าครอบครองที่ดินดังกล่าว และเมื่อถนนด้านทิศเหนือและทิศตะวันตก ของที่ดินดังกล่าวเป็นถนนสาธารณประโยชน์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งมีฐานะเป็นองค์การบริหาร ส่วนตำบล จึงมีหน้าที่ต้องจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ตามมาตรา ๖๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาพื้นที่ เพื่อจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคและการบริการสาธารณะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของตนเอง เพื่อให้ประชาชนมีความสะดวกสบายในการใช้ทางน้ำและทางบก อันเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลัก ของประชาชน และเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับหนังสือ ที่ มท ๐๘๕๕.๑๒/ว ๑๐๔๕ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๙ จากอำเภอสูงเม่น แจ้งการ จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีเร่งด่วน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร์ศิริวัชชัย การก่อสร้าง เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ จากบ้านผู้ใหญ่ฮู้ด ขึ้นบาน ถึงหน้าวัดทองเกศ ขนาดความกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ไม่มีไหล่ทาง หรือพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ตารางเมตร เป็นเงิน ๒๓๐,๐๐๐ บาท (สองแสนสามหมื่นบาทถ้วน) ปรากฏตามสัญญา เลขที่ ๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นการก่อสร้างทับถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายเดิมซึ่งมีความกว้างอยู่ที่ ๔ เมตร มาตั้งแต่เดิม โดยมีสภาพผุกร่อนและน้ำท่วมขัง ดังนั้น จึงเป็นไปได้ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะทำการก่อสร้างถนนซึ่งมีความกว้างมากกว่าที่ระบุไว้ในสัญญา ดังนั้น ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่อ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อสร้างถนนโดยขยายถนนเข้าไป ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังได้ ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รุก้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นอกจากนี้ในการก่อสร้างถนนสายดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จัดทำกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ตามข้อ ๙ แห่งระเบียบ

/สำนัก...

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ทุกประการ และเนื่องจากเป็นการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กทับถนนสายเดิม มีความกว้างเท่าเดิม มิได้มีการขยายไหล่ทางหรือขยายการก่อสร้างถนนให้มีความกว้างออกไปเป็น ๘ ถึง ๑๐ คอก หรือ ๔ ถึง ๕ เมตร ตามที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้าง และจากการชุตตรวจสอบแนวเขตถนนคอนกรีตเสริมเหล็กที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทำการก่อสร้างใหม่ในบริเวณที่ติดกับเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีด้านทิศเหนือซึ่งวัดความหนาของชั้นคอนกรีตได้ประมาณ ๓๐ เซนติเมตร โดยเป็นความหนาของชั้นถนนที่ก่อสร้างใหม่และชั้นถนนที่มีอยู่เดิมรวมกัน อีกทั้งการก่อสร้างถนนดังกล่าวเป็นการก่อสร้างตามสัญญาจ้างเลขที่ ๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งระบุไว้ชัดเจนว่าเป็นการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร ไม่มีไหล่ทางจึงเป็นไปได้ที่ผู้รับจ้างก่อสร้างจะก่อสร้างถนนซึ่งมีความกว้างมากกว่าที่ระบุไว้ในสัญญาดังนั้น คำกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่อ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อสร้างถนนโดยขยายถนนจากเดิมออก เข้าไปรุกกล้าที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ โดยเป็นการขยายออกไปฝั่งของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพียงฝั่งเดียว จึงเป็นการกล่าวอ้างที่เลื่อนลอย ไม่ตรงต่อข้อเท็จจริงและเป็นข้อกล่าวอ้างที่ไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดมาสนับสนุน สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าการก่อสร้างถนนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตัดต้นไม้ในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจล้อมรั้วบริเวณแนวเขตของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ เพราะจะทำให้รั้วที่จะล้อมตกอยู่กลางถนนคอนกรีตพิพาท เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ล้อมรั้วแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ จึงทำให้ไม้ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เก็บไว้ปลูกสร้างบ้านสูญหาย นั้น การก่อสร้างถนนสายพิพาทเป็นการก่อสร้างในลักษณะทับถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายเดิมที่มีความกว้าง ๔ เมตร ซึ่งมีสภาพผุกร่อนไม่ได้ขยายถนนของเดิมซึ่งมีความกว้าง ๔ เมตร อยู่แล้ว ออกไปเป็น ๘ ถึง ๑๐ คอก หรือ ๔ ถึง ๕ เมตร ตามคำกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ขยายถนนรุกกล้าเข้าไปในเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็สามารถก่อสร้างรั้วในเขตที่ดินของตนได้อยู่แล้ว การก่อสร้างถนนดังกล่าวจึงไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้ไม้ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ สูญหายแต่อย่างใด และกรณีนี้เมื่อการก่อสร้างถนนดังกล่าวไม่ได้มีการขยายถนน จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตัดต้นไม้ในเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ข้ออ้างดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังได้เช่นกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อสร้างถนน ค.ส.ล. โดยมีได้รุกกล้าเข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และไม่ได้ตัดต้นไม้ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่อย่างใด นอกจากนี้

/การก่อสร้าง...

การก่อสร้างถนนพืพาทของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการก่อสร้างตามแนวถนนเดิมมิได้รูก้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีนี้ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการก่อสร้างถนนดังกล่าวแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ จึงถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีพืพาทในวันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นผู้ไม่มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ไม่ได้กระทำการใดอันเป็นการละเมิดหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นอกจากข้อเท็จจริงและเหตุผลดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ให้การแก้อุทธรณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ขอถือเอาคำวินิจฉัยและคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นในคดีนี้เป็นส่วนหนึ่งของคำแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ด้วย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำชี้แจงซึ่งมีเนื้อหาทำนองเดียวกับคำฟ้องและคำอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดีแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ครอบครองที่ดินซึ่งได้มาโดยการซื้อเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๘๕๖ และเลขที่ ๓๘๕๗ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ จำนวนเนื้อที่ ๑ งาน ๘๔ ตารางวา และ ๑ งาน ๘๓ ตารางวา ตามลำดับ โดยที่ดินด้านทิศเหนือ และทิศตะวันตกติดทางสาธารณประโยชน์ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับแจ้งการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีเร่งด่วน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร่ศิริวิชัยการก่อสร้าง เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. หมู่ที่ ๓ จากบ้านผู้ใหญ่ฮู้ด ขึ้นบาน ถึงหน้าวัดทองเกศขนาดความกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ไม่มีไหล่ทาง หรือพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ตารางเมตร เป็นเงิน ๒๓๐,๐๐๐ บาท ปรากฏตามสัญญาเลขที่ ๒/๒๕๕๐

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เป็นการก่อสร้างทับถนน ค.ส.ล. เดิมที่มีอยู่แล้ว โดยการก่อสร้างถนนสายดังกล่าวแล้วเสร็จในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ต่อมาผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ร้องเรียนขอความเป็นธรรมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่าการก่อสร้างถนนดังกล่าวขยายถนนไปทางฝั่งของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เพียงฝ่ายเดียว ทำให้รูกกล้าเข้าไปในที่ดินของตน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีหนังสือ ที่ พร ๗๒๓๐๑/๑๑๗๑ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงนายอำเภอสูงเม่น เพื่อให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาสูงเม่นไปทำการรังวัดตรวจสอบทางสาธารณประโยชน์ว่าการก่อสร้างได้รูกกล้าเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ ต่อมาวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๒ สำนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาสูงเม่น ได้ดำเนินการรังวัดตรวจสอบโดยมีผู้แทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ปลัดอำเภอสูงเม่น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ร่วมชี้แนวเขตในการตรวจสอบ แต่ในวันดังกล่าวผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขอยุติการรังวัดตรวจสอบ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นเหตุให้ทรัพย์สินที่เป็นไม้ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซื่อไว้เตรียมปลูกบ้านสูญหาย และยังมีค่าเสียหายจากการที่ต้นไม้ถูกตัดไป ๑ ต้น รวมถึงค่าเสียหายอื่นที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้จ่ายไปเนื่องจากถูกกระทำละเมิดดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล โดยขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดเป็นจำนวนเงิน ๔๙๐,๗๐๐ บาท รวมถึงให้ชุดหรือรถถนนออกไปจากบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และปรับที่ดินให้คืนสู่สภาพเดิม ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เห็นพ้องด้วย จึงอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กรูกกล้าเข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ หากเป็นการละเมิดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รวมทั้งชุดหรือรถถนนออกไปจากบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และปรับที่ดินให้คืนสู่สภาพเดิมหรือไม่ เพียงใด โดยมีปัญหาที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กรูกกล้าเข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น มาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย

/องค์การ...

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก...

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ครอบครองที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๘๕๖ และเลขที่ ๓๘๕๗ ตำบลเวียงทอง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ จำนวนเนื้อที่ ๑ งาน ๘๔ ตารางวา และ ๑ งาน ๘๓ ตารางวา ตามลำดับ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ที่ดินดังกล่าวมาโดยการซื้อเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งตามรูปที่ดินและเขตติดต่อใน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่าที่ดินด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกติดทางสาธารณประโยชน์ ข้อเท็จจริงในส่วนนี้จึงรับฟังได้ว่า ทางสาธารณประโยชน์นี้ได้เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อุทิศที่ดินด้านทิศเหนือให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ร่วมกับเจ้าของที่ดินข้างเคียงฝ่ายละ ๓ คอก และที่ดินด้านทิศตะวันตกให้อุทิศเป็นทางส่วนตัว ๖ คอก ดังที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้าง แต่ทางสาธารณประโยชน์ในคดีนี้เป็นทางสาธารณประโยชน์ที่มีอยู่ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จะเข้ามาเป็นผู้ครอบครองที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวข้างต้น ในส่วนของความกว้างของทางสาธารณประโยชน์ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการก่อสร้างทางดังกล่าวในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีความกว้าง ๖ คอก นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามบันทึกถ้อยคำของนายอำเภอสูงเม่น ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ที่ได้ให้ถ้อยคำในการรังวัดที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำขอฉบับที่ ๑๐๑๓/๔๖ ระบุว่า ทางสาธารณประโยชน์ทางทิศเหนือและทางทิศตะวันตก มีความกว้าง ๔ เมตร และตามรายงานการรังวัดออกโฉนดที่ดินของพนักงานรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาสูงเม่น ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๖ ระบุว่า เดิมทางสาธารณประโยชน์มีความกว้าง ๓ เมตร แต่ปัจจุบันได้มีการพัฒนาให้มีความกว้างประมาณ ๔ เมตร ข้อเท็จจริงในส่วนนี้จึงน่าเชื่อได้ว่าทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาทมีความกว้าง ๔ เมตร อยู่ก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะดำเนินการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาท ตามสัญญาจ้างก่อสร้างเลขที่ ๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ นอกจากนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดแพร่ สาขาสูงเม่น มาทำการรังวัดแนวเขตที่ดินเพื่อให้เกิดความชัดเจน แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กลับเป็นผู้ขอให้ยุติการรังวัดเสียเอง ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่อ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ สร้างถนนรุกล้ำที่ดินของตน จึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะรับฟังได้ ประกอบกับเมื่อได้พิจารณาภาพถ่ายทางพิพาทก่อนการก่อสร้างและในระหว่างก่อสร้างจนกระทั่งแล้วเสร็จที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อ้างเป็นพยานหลักฐาน และผลการตรวจสอบวัดความหนาของทางพิพาทของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้วชี้ให้เห็นได้ว่าการก่อสร้างทางเป็นการเทคอนกรีตทับตามแนวทางสาธารณะเดิม ไม่มีการเบี่ยงเบนไปจากแนวทางเดิม และมีได้ก่อสร้างทางกว้างเกิน ๔ เมตร จึงมิได้เป็นการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด จึงเป็นการกระทำไปโดยชอบ

/ด้วยกฎหมาย...

ด้วยกฎหมาย และไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ รวมทั้งชุดหรือรถถนนออกไปจากบริเวณที่ดินของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และปรับที่ดินให้คืนสู่สภาพเดิม ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ฟังไม่ขึ้น

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

นายประสาน บางประสิทธิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นางรดาพรรณ วานิช
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายโสภณ บุญกุล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสาวพยุ่ง พันสุทธิราษฎร์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสาวกนิษฐา เขียววิทย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวมาลี ลิ้มปโหวาท

